

Ο νέος Αγορανομικός Κώδικας για τα κρεοπωλεία

Κανόνες Διακίνησης και Εμπορίας Προϊόντων και Παροχής Υπηρεσιών
(Δι.Ε.Π.Π.Υ.)

Αριθμ. Α2 –861

(ΦΕΚ Β' 2044/22-08-2013)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4.

ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ ΕΔΩΔΙΜΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ - ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΕΝΟΤΗΤΑ 4.1. ΚΡΕΑΣ

Άρθρο 15 Πεδίο Εφαρμογής

1. Η παρούσα ενότητα αφορά κάθε έννοια κρέατος όπως ορίζεται στον Κανονισμό 853/2004 για προϊόντα με βάση το κρέας (βρώσιμα προϊόντα κρέατος, παραπροϊόντα και τα παρασκευάσματα αυτών) του Κώδικα Τροφίμων και Ποτών.
2. Από πλευράς εκμεταλλεύσεων / επιχειρήσεων, η παρούσα απόφαση αφορά:
  - α. Όλα τα φυσικά και νομικά πρόσωπα που ασχολούνται με την σφαγή ζώων, εμπορία, διακίνηση, τεμαχισμό και τυποποίηση κρέατος και παραγωγή παρασκευασμάτων κρέατος και προϊόντων με βάση το κρέας.
  - β. Όλα τα φυσικά και νομικά πρόσωπα που ασχολούνται με την διακίνηση και εμπορία κρέατος και ζώων από το ενδοκοινοτικό εμπόριο και τις εισαγωγές από τρίτες χώρες.
  - γ. Όλα τα φυσικά και νομικά πρόσωπα που ασχολούνται με τη λιανική πώληση κρέατος, τα κρεοπωλεία και τα καταστήματα λιανικής πώλησης που έχουν τμήμα κρεοπωλείου.

ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑ 4.1.1. ΣΤΑΔΙΟ ΣΦΑΓΗΣ

Άρθρο 16 Τήρηση βιβλίου σφαγών στα σφαγεία της χώρας, τα οποία είναι εγκεκριμένα για τη σφαγή

1. Σε όλα τα σφαγεία της Χώρας (Ιδιωτικά, Δημοτικά κλπ.) στα οποία γίνεται σφαγή ζώων, τηρείται υποχρεωτικά βιβλίο σφαγών, στο οποίο καταγράφονται όλες οι σφαγές των ζώων, τα οποία προσκομίζονται σε αυτά για σφαγή.
2. Το βιβλίο σφαγών θεωρείται με ευθύνη του σφαγείου από την αρμόδια Δ/ση Αγροτικής Ανάπτυξης και την Κτηνιατρική Υπηρεσία της Περιφέρειας της περιοχής που βρίσκεται το σφαγείο. Το βιβλίο σφαγών κρατείται στο σφαγείο τουλάχιστον για το τελευταίο έτος και επιδεικνύεται σε κάθε πραγματοποιούμενο έλεγχο των αρμοδίων αρχών, εφόσον ζητηθεί.
3. Τα εν λόγω σφαγεία είναι υποχρεωμένα για την τήρηση και ενημέρωση του βιβλίου σφαγών, σύμφωνα με τις διατάξεις του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Το εν λόγω βιβλίο θα φέρει τουλάχιστον τις παρακάτω στήλες:
  - 1η ΣΤΗΛΗ «ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΣΦΑΓΗΣ» Αναγράφεται η ημερομηνία που σφάχθηκε το ζώο.

- 2η ΣΤΗΛΗ «ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΕΤΑΦΟΡΕΑ ΤΟΥ ΖΩΟΥ» Αναγράφονται τα στοιχεία του μεταφορέα οδηγού και ο αριθμός κυκλοφορίας του οχήματος που μετέφερε το ζώο στο σφαγείο.
  - 3η ΣΤΗΛΗ «ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΚΑΤΟΧΟΥ ΤΟΥ ΖΩΟΥ» Αναγράφονται τα στοιχεία (ονοματεπώνυμο ή επωνυμία και έδρα) του κατόχου των ζώων καθώς και η ιδιότητα αυτού (Παραγωγός, χονδρέμπορος, εισαγωγέας, λιανοπωλητής κλπ.).
  - 4η ΣΤΗΛΗ «ΦΥΛΗ ΤΟΥ ΖΩΟΥ» Αναγράφεται η φυλή του κάθε ζώου (π.χ. Σαρολέ, Σίμενταλ κλπ.).
  - 5η ΣΤΗΛΗ «ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΝΩΤΙΟΥ» Αναγράφεται ο αριθμός ενωτίου που φέρει το προς σφαγή ζώο.
  - 6η ΣΤΗΛΗ «ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΙΑΒΑΤΗΡΙΟΥ» Αναγράφεται ο αριθμός διαβατηρίου του ζώου.
  - 7η ΣΤΗΛΗ «ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΣΦΑΓΙΟΥ» Αναγράφεται η ταξινόμηση του κάθε ζώου μετά τη σφαγή του, σύμφωνα με την κοινοτική κλίμακα κατάταξης SEUROP π.χ. AR3, D02 κλπ.
  - 8η ΣΤΗΛΗ "ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΦΑΓΗΣ" Αναγράφεται ο αύξων αριθμός π.χ. 1, 2, 3, 4, 5, 6 κλπ. σφαγής του ζώου.
  - 9η ΣΤΗΛΗ "ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΥ ΣΦΑΓΙΟΥ" Αναγράφεται ο προορισμός του σφαγίου (Ταχ. Δ/νση, Πόλη) καθώς και η ιδιότητα του προσώπου στο οποίο θα σταλεί το σφάγιο (Κρεοπωλείο, Εργαστήριο κοπής-επεξεργασίας, Αλλαντοποιία κλπ.).
  - 10η ΣΤΗΛΗ "ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΙΜΟΛΟΓΙΟΥ ή ΔΕΛΤΙΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ" Αναγράφεται ο αριθμός του τιμολογίου πώλησης του σφαγίου ή ο αριθμός του δελτίου αποστολής.
  - 11η ΣΤΗΛΗ "ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΓΕΝΝΗΣΗΣ ΤΟΥ ΖΩΟΥ" Αναγράφεται η ημερομηνία γέννησης του ζώου. Εξαιρούνται ζώα που γεννήθηκαν πριν από το 1998 για τα οποία η ημερομηνία γέννησης δεν αναγράφεται στο διαβατήριο.
4. Εάν για την κατηγορία του σφαγίου δεν μπορεί να συμπληρωθεί κάποια από τις παραπάνω στήλες (π.χ. αριθμός διαβατηρίου), τότε αυτή παραμένει κενή.
5. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ως κάτωθι:
- α) Μη τήρηση βιβλίων σφαγών χίλια ευρώ (€1.000)
  - β) Ελλιπής τήρηση βιβλίων σφαγών πεντακόσια ευρώ (€500).

Άρθρο 17 Περί κοινοτικής κλίμακας κατάταξης σφαγίων

Για την εφαρμογή της κοινοτικής κλίμακας ταξινόμησης των σφαγίων εφαρμόζεται ο Κανονισμός 1249/2008 της Επιτροπής, της 10ης Δεκεμβρίου 2008, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων για την εφαρμογή των κοινοτικών κλιμάκων κατάταξης των σφαγίων βοοειδών, χοίρων και προβάτων καθώς και για την κοινοποίηση των σχετικών τιμών και οι εφαρμοστικές κανονιστικές πράξεις του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Άρθρο 18 Παραπροϊόντα σφαγίων και τρόπος πώλησης τούτων

1. Υπό την επιφύλαξη του κανονισμού 999/201 (Παράρτημα V) όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, που αναφέρεται στα υλικά ειδικού κινδύνου, ως παραπροϊόντα θεωρούνται όλα τα μέρη του ζώου εκτός από το σφάγιο και τα οποία είναι εδώδιμα π.χ. σπλάγχνα, πόδια, ουρά, κεφάλι κ.λπ.

2. Καθ' όλη την διάρκεια του έτους, οι λιανοπωλητές κρεοπώλες πωλούν τις συκωταριές και τα κεφαλάκια αμνοεριφίων και αμνοεριφίων γάλακτος χωριστά του κρέατος, από το οποίο προέρχονται, σε αυτή την περίπτωση τα κεφαλάκια πωλούνται με το τεμάχιο και οι συκωταριές με το κιλό, με εξαίρεση την περίοδο από Σάββατο του Λαζάρου μέχρι και Κυριακή του Θωμά, όπου μπορούν να πωλούν αμνοεριφια και αμνοεριφια γάλακτος μαζί με τα κεφάλια και τις συκωταριές τους, όπου τα κεφαλάκια πωλούνται σε τιμή ανά κιλό.
3. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο πεντακόσια ευρώ (€500) ανά σφάγιο.

Άρθρο 19 Επισήμανση βοείου κρέατος - Σύστημα αναγνώρισης και καταγραφής βοοειδών, σύμφωνα με το άρθρο 1 του Καν. - 1825/2000

1. Όλες οι επιχειρήσεις, οι κρεοπώλες και οι οργανώσεις που ασχολούνται με την εμπορία σφάγιων βοοειδών και βοείου - μοσχαρίσιου κρέατος, τοποθετούν ετικέτα στα σφάγια, τεμάχια αυτών και στο κρέας (νωπό - κατεψυγμένο, συσκευασμένο ή μη), βάση της ισχύουσας νομοθεσίας για την επισήμανση του βοείου κρέατος. Η διακίνηση κάθε σφαγίου ή τεμαχίων αυτού δεν επιτρέπεται, εφόσον δε συνοδεύεται από την προβλεπόμενη ετικέτα. Σε κάθε σημείο πώλησης αναρτάται υποχρεωτικά από τον πωλητή, για την ενημέρωση του καταναλωτή, η ετικέτα στα ελληνικά με πλήρη στοιχεία για την γέννηση, τις χώρες εκτροφής και την χώρα σφαγής του ζώου από το οποίο προέρχεται το κρέας καθώς και λοιπά προβλεπόμενα στοιχεία.
2. Όλοι οι παραπάνω φορείς διαθέτουν υποχρεωτικά σε κάθε ένα από τα διάφορα στάδια της παραγωγής και της πώλησης, σύστημα αναγνώρισης και περιεκτικό σύστημα καταγραφής. Το παραπάνω σύστημα εφαρμόζεται κατά τρόπο ώστε να εξασφαλίζεται ο συσχετισμός μεταξύ του κρέατος βοοειδών και των αντίστοιχων ζώων από τα οποία προέρχεται το κρέας.
3. Το σύστημα καταγραφής περιλαμβάνει την ΑΦΙΞΗ / ΑΓΟΡΑ και ΑΝΑΧΩΡΗΣΗ / ΠΩΛΗΣΗ του ζωικού κεφαλαίου των σφάγιων ή των τεμαχίων έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η αντιστοιχία αφίξεων / αγορών και αναχωρήσεων / πωλήσεων.
4. Όλο το ανωτέρω σύστημα απεικονίζεται σε βιβλίο με τίτλο «ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΑ ΑΦΙΞΕΩΝ / ΑΓΟΡΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΧΩΡΗΣΕΩΝ / ΠΩΛΗΣΕΩΝ» που θα είναι αριθμημένο κατά σελίδα και θεωρημένο από τις Περιφερειακές Υπηρεσίες ανά Περιφερειακή Ενότητα με αρμοδιότητα σε θέματα Εμπορίου της έδρας της επιχείρησης ή της οργάνωσης και θα παραμένει πάντα στην έδρα αυτών και θα επιδεικνύεται υποχρεωτικά στα αρμόδια ελεγκτικά όργανα όταν ζητηθεί.
5. Οι υπόχρεοι της παραγράφου 2 διαγραμμίζουν, τηρούν και ενημερώνουν το βιβλίο υποχρεωτικά, όπως φαίνεται και στο κατωτέρω υπόδειγμα, που αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του παρόντος άρθρου. Το παραπάνω σύστημα μπορεί να ενσωματωθεί σε οποιοδήποτε σύστημα αποθήκης τηρούν οι επιχειρήσεις ή οι οργανώσεις.
6. Τα κρεοπωλεία αντί του παραπάνω βιβλίου, μπορούν να τηρούν απλοποιημένο σύστημα καταγραφής, σύμφωνα με τα οριζόμενα από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.
7. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ως κάτωθι:
  - α) Έλλειψη ετικέτας με τις προβλεπόμενες σημάνσεις βοείου κρέατος σε όλα τα στάδια διακίνησης και εμπορίας εξακόσια ευρώ (€600) ανά σφάγιο ή τεμάχιο κρέατος.

β) Μη τήρηση βιβλίου καταγραφής Αφίξεων/ ΑΓΟΡΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΧΩΡΗΣΕΩΝ / ΠΩΛΗΣΕΩΝ για το χονδρεμπόριο ή Σύστημα καταγραφής για το λιανεμπόριο χίλια ευρώ (€1.000).

8. ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΑΣ ΑΦΙΞΕΩΝ / ΑΓΟΡΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΧΩΡΗΣΕΩΝ / ΠΩΛΗΣΕΩΝ

ΑΦΙΞΕΙΣ / ΑΓΟΡΕΣ						ΑΝΑΧΩΡΗΣΕΙΣ / ΠΩΛΗΣΕΙΣ				
Κωδ. Ζώου (ή ομάδας ζώων)	Περιγραφή (για κρέας)	Ποσότητα (Αριθμός τεμαχίων ή κιλά)	Ημερομηνία άφιξης ή αγοράς	Στοιχεία προμηθευτή	Στοιχεία τιμολογίου	Ημερομηνία αναχώρησης ή πώλησης	Στοιχεία Αγοραστή	Στοιχεία Τιμολογίου ή λιανικής απόδειξης	Περιγραφή	Ποσότητα (kg)

Άρθρο 20 Περιγραφή ορισμένων τύπων σφάγιων χοίρου

1. Προβλέπονται δύο τύποι χοιρινού, ο μαδητός που φέρει το δέρμα αποτριχωμένο και ο γδαρτός που το δέρμα και το υποδόριο λίπος έχουν αφαιρεθεί πλήρως (όσο βγαίνει με το μαχαίρι). Δεν υπάρχουν σπλάχνα, τα πόδια είναι κομμένα στην άρθρωση του καρπού και του ταρσού, η ουρά είναι κομμένη μεταξύ 1ου και 2ου κοκκυγικού σπονδύλου, το κεφάλι κομμένο στην ατλαντοϊνιακή διάθρωση και έχει αφαιρεθεί και το διάφραγμα.
2. Τα χοιρίδια (κάτω των 20 kg) είναι μαδητά και φέρουν κατ' εξαίρεση το κεφάλι και τα πόδια.
3. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο πεντακοσίων ευρώ (€500).

Άρθρο 21 Τρόπος τεμαχισμού από λιανοπωλητές του χοιρινού σφάγιου τύπου καρέ και του σφάγιου βοοειδών (συμπεριλαμβανομένων των βουβαλοειδών)

1. Τα ημιμόρια τύπου καρέ διαμορφώνονται μετά από:
  - α. τον εκσπλαχνισμό, την αφαίρεση από τα σφάγια των άκρων, της ουράς και της κεφαλής που αποκόπτεται από την ατλαντοϊνιακή άρθρωση
  - β. τη διχοτόμηση του σφάγιου σε δύο ημιμόρια με τομή που αρχίζει από την ηβική σύμφυση και διέρχεται από το μέσον της σπονδυλικής στήλης και καθ' όλο το μήκος της
  - γ. την αφαίρεση του κάτω μισού των θωρακοκοιλιακών τοιχωμάτων και πλευρών μαζί με τους μυς τους με τομή που αρχίζει από το πρόσθιο χείλος του τετρακέφαλου μηριαίου και βαίνει παράλληλα προς τους οσφυϊκούς σπονδύλους μέχρι του μέσου περίπου της 14ης πλευράς και συνεχίζει ευθεία και παράλληλη προς τη σπονδυλική στήλη στο ύψος της ωμοβραχιόνιας άρθρωσης
  - δ. την πλήρη απολίπωση της εξωτερικής και εσωτερικής επιφάνειας του σφάγιου με ταυτόχρονη αφαίρεση του δέρματος εφόσον το χοίρειο κρέας τύπου καρρέ είναι τύπου μαδητού.

2. Οι λιανοπωλητές υποχρεούνται να διαθέτουν τα ημιμόρια σφάγιου χοιρινού τύπου «καρέ» το οποίο προκύπτει από την αφαίρεση των παραπάνω σημείων (α-δ) στα εξής τμήματα:
- α. Τον μηρό από τον ταρσό και άνω
  - β. Τα θωρακοκοιλιακά τοιχώματα (παντσέτα)
  - γ. Όλη τη χώρα των θωρακικών και οσφυϊκών σπονδύλων (μπριζόλες)
  - δ. Την ωμοπλάτη μέχρι της αρθρώσεως του καρπού
  - ε. Τους τραχηλικούς σπονδύλους (λαιμός)
3. Οι λιανοπωλητές νωπού κρέατος βοοειδών υποχρεούνται να εφαρμόζουν τις κτηνιατρικές διατάξεις του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων Π.Δ. 186/1981, σχετικά με τα όρια και τον τρόπο κοπής των τεμαχίων του εν λόγω κρέατος και να προσφέρουν τα σφάγια αυτά στα εξής τεμάχια:
- α. Κότσι μπροστινού άκρου
  - β. Ποντίκι
  - γ. Σπάλα
  - δ. Τράχηλος
  - ε. Στήθος
  - στ. Στηθοπλευρές
  - ζ. Μπριζόλες
  - η. Σπαλομπριζόλες
  - θ. Καπάκι
  - ι. Φιλετάκι
  - ια. Διάφραγμα
  - ιβ. Στύλοι διαφράγματος
  - ιγ. Λάπα
  - ιδ. Φιλέτο
  - ιε. Κόντρα
  - ιστ. Κιλότο
  - ιζ. Κότσι πίσω άκρου
  - ιη. Μηρός (που περιλαμβάνει το τράνς, νουά, ουρά, στρογγυλό).
  - ιθ. Παραφιλέτο
4. Οι λιανοπωλητές, όταν τεμαχίζουν από τα παραπάνω τεμάχια τα υπό στοιχεία (ζ), (η) και (ιε) τα κόβουν σε φέτες με πλευρά και χωρίς πλευρά και τα πωλούν στον πελάτη στην σειρά (δηλαδή μία φέτα με πλευρά και μία φέτα χωρίς πλευρά).
5. Μετά το διαχωρισμό των μπριζολών από το χοιρινό σφάγιο κρέατος τύπου «Ημιμόριο καρέ», κατά τον τρόπο που ορίζεται στην περίπτωση (β) της ως άνω παραγράφου 1, επιτρέπεται στους λιανοπωλητές να αφαιρούν το ενσωματωμένο στις χοιρινές μπριζόλες «φιλέτο» δηλαδή το ψαρονέφρι και να το πωλούν, ως αυτοτελές τεμάχιο στον καταναλωτή. Το εν λόγω φιλέτο προσφέρεται στον καταναλωτή ως καθαρό κρέας (δηλαδή χωρίς οστά, λίπη, τένοντες, νεύρα).
6. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο πεντακοσίων ευρώ (€500).

ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑ 4.1.2. ΣΤΑΔΙΟ ΧΟΝΔΡΙΚΗΣ

Άρθρο 22 Επιχειρήσεις χονδρεμπορίας κρεάτων και πουλερικών

Οι επιχειρήσεις χονδρεμπορίας κρεάτων και πουλερικών χονδρικής πώλησης περιλαμβάνουν εισαγωγείς - χονδρεμπόρους, χονδρεμπόρους, ζωέμπορους, βιομηχανίες - βιοτεχνίες - εργαστήρια κοπής τεμαχισμού, επεξεργασίας,

τυποποίησης και προσυσκευασίας κρεάτων, συνεταιριστικές οργανώσεις κτηνοτρόφων ή άλλων εμπορικών φορέων ανεξάρτητα βαθμίδας κτηνοτροφικές επιχειρήσεις, μεμονωμένους κτηνοτρόφους, εισαγωγείς - αντιπροσώπους οίκων εξωτερικού, χονδρέμπορο - λιανοπωλητή, αντιπροσώπους - εκπροσώπους που διενεργούν εμπορικές συναλλαγές για λογαριασμό τρίτων, άλλους μη κατονομαζόμενους, που ασκούν το επάγγελμα χονδρεμπορίας.

Άρθρο 23 Στοιχεία - ενδείξεις στα παραστατικά εμπορίας και διακίνησης νωπών βοοειδών και χοιρινών νωπών - κατεψυγμένων

1. Επί των εκδιδομένων παραστατικά εμπορίας και διακίνησης νωπών κρεάτων βοοειδών και βουβαλοειδών καθώς και χοιρινών κρεάτων νωπών - κατεψυγμένων, αναγράφεται και κατονομάζεται πλήρως και ολοκληρωμένα, η περιγραφή κάθε πωλούμενης μορφής των εν λόγω κρεάτων.
2. Ειδικά οι αναγραφόμενες στο τιμολόγιο ενδείξεις «με οστά» ή «χωρίς οστά», μπορούν να αντικαθίστανται με τις ενδείξεις «M/O» ή «A/O», αντίστοιχα.
3. Σε όλα τα παραστατικά εμπορίας και διακίνησης νωπού βοείου κρέατος (τιμολόγια, δελτία αποστολής κλπ.) αναγράφεται υποχρεωτικά, εκτός των άλλων στοιχείων και η κατάταξη του σφαγίου, βάση της Κοινοτικής Κλίμακας Κατάταξης, όπως ορίζεται στο άρθρο 17 και σύμφωνα με τα καθοριζόμενα από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ως προς τον τρόπο απεικόνισης των ενδείξεων αυτών. Επίσης επί των παραστατικών εμπορίας και διακίνησης νωπού βοείου κρέατος αναγράφεται υποχρεωτικά και ο κωδικός αριθμός κάθε ζώου (ενώτιο) ή της ομάδας των ζώων.
4. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο δυο χιλιάδες ευρώ (€2.000) ανά παραστατικό.

ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑ 4.1.3. ΣΤΑΔΙΟ ΛΙΑΝΙΚΗΣ

Άρθρο 24 Επισήμανση

1. Τα κρεοπωλεία, τα καταστήματα λιανικής πώλησης που έχουν τμήμα κρεοπωλείου καθώς και όσοι ασχολούνται με την εμπορία κρέατος, υποχρεούνται κατά τη λιανική πώληση κρέατος νωπού, κατεψυγμένου, συσκευασμένου, τεμαχίων κρέατος, κιμά, κρεατοσκευασμάτων και βρώσιμων προϊόντων αυτού, να εφαρμόζουν τις διατάξεις των υπ' αριθμ. 282438/2009 και 282441/2009 κοινών αποφάσεων των Υφυπουργών Εσωτερικών, Ανάπτυξης και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, καθώς και της υπ' αριθμ. 312898/2009 απόφασης του Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.
2. Οι ως άνω αποφάσεις, εφαρμόζονται κατά το μέρος που εξακολουθούν να ισχύουν, έως την 1η Ιανουαρίου 2014, οπότε και θα τεθούν σε ισχύ οι διατάξεις της υπ' αριθμ. 412/8932/2012 κοινής υπουργικής απόφασης των Υφυπουργών Εσωτερικών, Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, αναφορικά με την αναγραφή της καταγωγής - προέλευσης του κρέατος.
3. Οι υπόχρεοι της παραγράφου 1, όσον αφορά στο βόειο και μοσχάρισιο κρέας, πρέπει επιπλέον να εφαρμόζουν και τις διατάξεις της υπ' αριθμ. 412/8932/2012 κοινής υπουργικής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, της υπ' αριθμ. 232149/2002 υπουργικής απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και

Τροφίμων, της υπ' αριθμ. 261136/2004 απόφαση του Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων καθώς τις ενωσιακές διατάξεις:

A. του Καν.(ΕΚ) αριθ. 1760/2000 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17.7.2000 (Ε.Ε. αρ. L 204 της 11.8.2000, σελ. 1) "για την θέσπιση συστήματος αναγνώρισης και καταγραφής των βοοειδών και την επισήμανση του βοείου κρέατος και των προϊόντων με βάση το βόειο κρέας καθώς και για την κατάργηση του καν. 820/97 του Συμβουλίου" και ιδίως τον τίτλο II "Επισήμανση του βοείου κρέατος και των προϊόντων με "βάση το βόειο κρέας" και

B. του Καν.(ΕΚ) αριθ. 1825/2000 της Επιτροπής της 25.8.2000 (Ε.Ε. αρ. L216/2000 της 26.8.2000, σελ. 8) "για την θέσπιση λεπτομερειών εφαρμογής του καν. αριθ. 1760/2000 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά την επισήμανση του βοείου κρέατος και των προϊόντων με βάση το βόειο κρέας"

4. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο χιλίων ευρώ (€1.000).

Άρθρο 25 Κοπή και πώληση μη προσυσκευασμένου κιμά

1. Απαγορεύεται στους λιανοπωλητές να διατηρούν και να εκθέτουν για πώληση έτοιμο μη προσυσκευασμένο κιμά, δηλαδή κομμένο εκ των προτέρων, από νωπό ή κατεψυγμένο κρέας.
2. Οι λιανοπωλητές υποχρεούνται να κόβουν τον κιμά από κομμάτι κρέατος με οστά ή χωρίς οστά, που διαλέγει ο καταναλωτής και η κοπή να γίνεται πάντα μπροστά στον καταναλωτή.
3. Η τιμή λιανικής πώλησης του κιμά είναι αυτή στην οποία πωλείται το κομμάτι κρέατος (με οστά ή χωρίς οστά), από το οποίο παρασκευάσθηκε ο κιμάς και απαγορεύεται κάθε προσαύξηση της τιμής λόγω φύρας, κοπής, περιποίησης, αφαίρεσης οστών κλπ.
4. Οι λιανοπωλητές υποχρεούνται να κόβουν σε διαφορετική μηχανή τον κιμά που προέρχεται από κρέας πουλερικών.
5. Οι παραπάνω μηχανές πρέπει να είναι τοποθετημένες σε σημείο τέτοιο ώστε η κοπή να είναι απολύτως ορατή από τον καταναλωτή.
6. Πριν από την κοπή κρέατος σε κιμά, ο κρεοπώλης υποχρεούται να καθαρίσει τελείως τη μηχανή από υπολείμματα προηγούμενης κοπής, εφόσον ο καταναλωτής το ζητήσει. Σε κάθε άλλη περίπτωση το υπόλειμμα κιμά που υπάρχει στη μηχανή δεν πρέπει να υπερβαίνει σε βάρος τα 100 γραμμάρια.
7. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο πεντακοσίων ευρώ (€500) ανά παράβαση και ειδικότερα για τις παραγράφους 2 και 3 επιβάλλεται πρόστιμο χιλίων ευρώ (€1.000).

Άρθρο 26 Τήρηση πινακίδων - Έκθεση κρεάτων προς πώληση

1. Οι λιανοπωλητές κρεάτων υποχρεούνται να τοποθετούν την πινακίδα των άρθρων 1 και 2 της παρούσης, με τις παρακάτω ενδείξεις:
  - α. Το είδος (π.χ. μοσχάρι, κατσίκι, χοιρινό, αρνί, συκώτι, μόσχου, κεφάλι αρνίσιο, γλώσσα μόσχου κλπ.).
  - β. Το τεμάχιο κρέατος (π.χ. σπάλα, κόντρα, μπάλα, καπάκι, στήθος, λάπα, ελιά κλπ.).
  - γ. «ΜΕ ΟΣΤΑ» ή «ΧΩΡΙΣ ΟΣΤΑ».
  - δ. Την καταγωγή - προέλευση του κρέατος όπως αυτή προβλέπεται από τις υπουργικές αποφάσεις που αναφέρονται στο άρθρο 24.
  - ε. Την τιμή λιανικής πώλησης, κατά μονάδα βάρους, τεμάχιο κ.λπ.

2. Στους παραβάτες επιβάλλονται αντίστοιχα οι κυρώσεις των άρθρων 1 και 2 της παρούσης.

Άρθρο 27 Σήμανση - Εισαγωγή - Εμπορία ζωντανών ζώων εισαγωγής

1. Προκειμένου για ζωντανά ζώα (βοοειδή, αιγοπρόβατα και χοιρινά) προέλευσης Τρίτων Χωρών που εισάγονται στην χώρα μας για σφαγή ή πάχυνση, η είσοδος τούτων στο ελληνικό έδαφος είναι επιτρεπτή μόνο εφόσον φέρουν σήμανση, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην κοινοτική και εθνική νομοθεσία, ως εξής:

α) Βοοειδή: Κανονισμός (ΕΚ) 1760/2000 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, ΠΔ 308/2000 (Α' 252), όπως τροποποιήθηκε από το ΠΔ 170/2002 (Α' 156).

β) Αιγοπρόβατα: Κανονισμός (ΕΚ) 21/2004 του Συμβουλίου, αριθ.

263493/27.07.2004 (Β' 253) κοινή υπουργική απόφαση, όπως

τροποποιήθηκε από την αριθ. 134167/18.04.2011 (Β' 823) αντίστοιχη,

γ) Χοιρινά: Οδηγία 2008/71/ΕΚ του Συμβουλίου, ΠΔ 308/2000 (Α' 252), όπως τροποποιήθηκε από το ΠΔ 170/2002 (Α' 156), αριθ. 297286/05.08.2005 (Β' 1170) κοινή υπουργική απόφαση.

2. Απαγορεύεται η προώθηση των παραπάνω ζώων στο εσωτερικό της χώρας, εφόσον δεν πληρούνται οι όροι σήμανσης της προηγούμενης παραγράφου.

3. Ο έλεγχος ύπαρξης των ειδικών σημάνσεων της παραγράφου 1 γίνεται από τον επίσημο κτηνίατρο του Υπουργείου του ΣΥΚΕ και συντάσσεται, για αυτό τον σκοπό, σχετικό έγγραφο (Κοινό Κτηνιατρικό έγγραφο Εισόδου-ΚΚΕΕ), που κοινοποιείται στην Κτηνιατρική Υπηρεσία της έδρας του εισαγωγέα ή παχυντή.

4. Προκειμένου για βοοειδή (συμπεριλαμβανομένων των βουβαλοειδών), αιγοπρόβατα και χοιρινά προέλευσης τρίτων χωρών, που εισάγονται ζωντανά για σφαγή, οι εισαγωγείς τούτων υπόκεινται στις κατωτέρω υποχρεώσεις:

α) Τουλάχιστον 24 ώρες, πριν την άφιξη στα σύνορα κάθε εισαγόμενης παρτίδας των ζώων, ενημερώνουν την Κτηνιατρική Υπηρεσία του συνοριακού σταθμού, αναφορικά με την εισαγωγή αυτή.

β) Ενημερώνουν την αρμόδια Κτηνιατρική Υπηρεσία σχετικά με το σφαγείο, όπου προτίθενται να σφάξουν τα ζώα, προκειμένου το εν λόγω σφαγείο να μνημονευθεί στην άδεια, που χορηγεί η τοπική Κτηνιατρική Υπηρεσία.

γ) Αμέσως μετά την είσοδο των ζώων (ελεύθερων εισαγωγής) στη χώρα μας, μεταφέρουν ολόκληρη την παρτίδα εισαγωγής μόνο στο σφαγείο της περίπτωσης β), όπου προβαίνουν στη σφαγή των ζώων το αργότερο μέσα σε πέντε (5) εργάσιμες ημέρες από την ημερομηνία εισόδου των ζώων στο σφαγείο.

5. Εισαγωγείς ζωντανών ζώων Τρίτων Χωρών προς πάχυνση, εφόσον τα διαθέτουν σε τρίτους, υποχρεούνται να τα πωλήσουν σε αγοραστής, που φέρουν την ιδιότητα του παχυντή.

6. Προκειμένου για τα ζώα Τρίτων Χωρών της παραγράφου 1, προοριζόμενα για σφαγή, η αγοραπωλησία, εμπορία, διακίνηση και κάθε άλλη εμπορική συναλλαγή διενεργείται μόνο σε βάρος νωπού κρέατος και όχι σε βάρος ζωντανού ζώου. Στις ρυθμίσεις αυτές υπάγονται και οι κάτοχοι τέτοιων ζώων, που εισήχθησαν για πάχυνση από τη στιγμή που θα αποφασίσουν να τα εμπορευθούν, υπό την επιφύλαξη μόνο των ρυθμίσεων της παραγράφου 5.

7. Κατ' εξαίρεση των διατάξεων της παραγράφου 6, επιτρέπεται η αγοραπωλησία αιγοπροβάτων κατά βάρος ζωντανού ζώου, υπό την

προϋπόθεση ότι η εμπορική πράξη θα λάβει χώρα μόνο στο σφαγείο, όπου ο εισαγωγέας ή ο κάτοχος πωλητής μετέφερε τα ζώα για σφαγή. Συντρεχούσης της αγοραπωλησίας αυτής, ο αγοραστής των αιγοπροβάτων υποχρεούται να προβεί στη σφαγή των ζώων στο ίδιο παραπάνω σφαγείο και το αργότερο μέσα σε δύο (2) εργάσιμες ημέρες από την ημερομηνία αγοραπωλησίας του είδους.

8. Απαγορεύεται με οποιονδήποτε τρόπο η αφαίρεση ή παραποίηση των επί των ζώων εισαγωγής φερομένων ειδικών σημάνσεων της παραγράφου 1, πριν από τη σφαγή τους.

9. Προκειμένου για ζωντανά ζώα, που εισάγονται από χώρες ΕΕ για σφαγή, αμέσως μετά την είσοδό τους στην χώρα, εφαρμόζονται οι διατάξεις του Π.Δ 420/93 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ).

10. Οι παχυντές, εφόσον αγοράζουν προς εμπορία και σφάγια βοοειδών, αιγοπροβάτων και χοιρινών εγχώριας παραγωγής από κτηνοτρόφους, η εν λόγω αγορά θα γίνεται μόνο σε βάρος κρέατος και όχι σε βάρος ζωντανού ζώου.

11. Μετά τη μεταφορά των παραπάνω ζώων στα εγκεκριμένα σφαγεία οι εμπύπτοντες στις διατάξεις της παραγράφου 4 εισαγωγείς ή κάτοχοι των ζώων καθώς και οι αγοραστής αυτών της παραγράφου 6, υπόκεινται στην κατωτέρω υποχρέωση:

Πριν την πραγματοποίηση της σφαγής των ζώων επιδεικνύουν στον αρμόδιο κτηνίατρο επίσημο υγειονομικό Πιστοποιητικό (ΚΚΕΕ), τη διασάφηση τελωνισμού σε ανάλυση της παρτίδας εισαγωγής των ζώων και το τιμολόγιο από το οποίο να πιστοποιείται το είδος του ζώου, η προέλευση του και η ποσότητα της παρτίδας εισαγωγής.

12. Μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την ισχύ της παρούσας, οι παχυντές ζώων υποχρεούνται να υποβάλλουν στις αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης-Τροφίμων της έδρας τους, βεβαίωση του Δήμου που να πιστοποιείται ότι ο ενδιαφερόμενος εκτρέφει ζώα προς πάχυνση. Η υποχρέωση αυτή δεν αφορά τους παχυντές ζώων, που έχουν ήδη υποβάλλει την παραπάνω βεβαίωση.

13. Στην ίδια υποχρέωση υπόκεινται και οι ασχολούμενοι για πρώτη φορά από την ισχύ της παρούσας, με παχύνσεις ζώων, της βεβαίωσης υποβαλλομένης σε προθεσμία είκοσι (20) ημερών από την πρώτη αγορά ζώων προς πάχυνση.

14. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο χιλίων ευρώ (€1.000) ανά παράβαση.

Άρθρο 28 Ειδικές υποχρεώσεις - ρυθμίσεις επιπέδου λιανικής

1. Εφόσον με βάση τις πινακίδες, τιμοκαταλόγους κ.λπ, το κρέας πωλείται σε διαφορετικές τιμές ανά κιλό ή τεμάχιο αυτό συσκευάζεται σε διαφορετικές συσκευασίες.

2. Πώληση σε επιχειρήσεις με σκοπό τη μεταπώληση, εμπορία ή επεξεργασία, είναι καταρχήν επιτρεπτή υπό την επιφύλαξη των κανονισμών 852/2004 και 853/2004 και των λοιπών εθνικών διατάξεων που επιτρέπουν τη δραστηριότητα αυτή.

3. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο πεντακοσίων ευρώ (€500) ανά παράβαση.

Άρθρο 29 Εισαγόμενα κατεψυγμένα κρέατα βοοειδών και βουβαλοειδών με ειδικό καθεστώς από αλλαντοποιίες και κονσερβοποιίες

1. Απαγορεύεται στις αλλαντοποιίες και κονσερβοποιίες που προμηθεύονται κατεψυγμένα κρέατα βοοειδών και βουβαλοειδών με ειδικό καθεστώς (από την παρέμβαση ή από ειδικές δασμολογικές ποσοστώσεις εισαγωγής), να πωλήσουν σε οποιονδήποτε τρίτο τα εν λόγω κρέατα.
2. Απαγορεύεται σε οποιονδήποτε να αγοράσει τα κρέατα της παραγράφου 1 από αλλαντοποιίες και κονσερβοποιίες.
3. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο δέκα χιλιάδων ευρώ (€10.000) ανά παράβαση.